

कुड r. 1st and 6th cls. (कोडति, कुडति) to cover. इ. तुदा० पर० सक० सेट् ।
भा० पर० ।
कुड्र n. (-द्र) 1. Retaliating, returning, remedying. 2. A ray.
कुप (कौ) कौकुप r. 6th cl. (कुपति) To touch. तुदा-पर-सक- षनिट् ।
कुप m. (-पः) 1. A small tree, a shrub, a bush. 2. Touch, touching. 3. Air, wind. 4. War, combat. इ. कुप् to touch, affix कर्त्तरि क, षजर्थे क वा । आधारे-क, युञ्जे ।
कुर r. 1st and 6th cls. (कीरति कुरति) To cut. भा० पर० सक० सेट् । तुदा० कुटादि० पर० सेट् ।
कुरा f. (-रा) Lime. इ. कूर् to cut, क and टाप् affs. (कलिचन्) ।
कुरिका f. (-का) A knife. इ. कूर् to cut, कुन् affix, and the fem form ; also with क and ङीष् affixes, कुरी ।
कुरित mfn. (-तः-ता-तं) 1. Cut. 2. Inlaid, set, coated, spread. 3. Blended intermingled. इ. कूर् to cut, affix क्त ।
कुरितोदर mfn. (-रः-री-रं) 1. Pierced, transpierced. 2. Run through the belly. इ. कुरित, and उदर the belly.
कुरी f. (-री) A knife : see कुरिका. इ. कुर-क गौराः० ङीष् ।
कृद (उ and इर) उकृदिर r. 7th cl. (-कृणति. क्लिंते) 1. To shine 2. To vomit. 3. To play. (इ) कृदो r. 1st and 10th cls. (कृदति कृदयति-ते) To light to kindle. देवने दौती च षक वमने सक० रुधा० उभ० सेट् । सन्दोपने वा चु० उभ० पक्षे भा० पर० सक० सेट् ।
कृप (इ) कृपी r. 1st and 10th cls. (कृपति. कृपयति-ते) To light, to inflame or kindle. याचने द्विक० शब्दे षक वा चुरा० उभ० पक्षे भा० पर० सक० सेट् ।
क्लक mfn. (-कः-का-कं) 1. Tame, domesticated as a bird or beast. 2. Citizen town-bred, rakish, buckish, smart, trained in the acuteness and vice of towns. इ. क्लो to cut, affix क्कन्, deriv. irr.
क्लकीकृति f. (-क्तिः) Indirect speech, insinuation, double entendre, hint, &c. इ. क्लक city bred, and क्लक saying.
क्लव्य mfn. (-व्यः-व्या-व्यं) To be cut, to be cut off, &c. इ. क्लिद् to cut, तव्य aff.
क्लृत् mfn. (-त्ता-क्लो-क्लृ) 1. Who or what cuts. 2. Solving, resolving, (doubts, &c.) इ. क्लिद् to cut, क्लृच् aff.
क्लद r. 10th cl. (क्लदयति-ते) To cut, to cover, to divide, but especially into two parts. चरा० उभ० सक० सेट् ।
क्लद m. (-दः) 1. Cutting, dividing. 2. A part, a portion. 3. Solving, dissipating, (as doubt.) 4. The denominator of a fraction. 5. The divisor. इ. क्लिद् to cut, affix भावे षज्, or षच् वा ।
क्लदकर mfn. (-रः-रा-री-रं) Cutting. m. (-रः) A wood-cutter. इ. क्लिद्, and कर who makes. [affix भावे ल्युट् ।
क्लदन n. (-नं) 1. Cutting, dividing. 2. A part, a portion. इ. क्लिद् to cut, क्लदनीय mfn. (-यः-या-यं) To be cut or divided. इ. क्लिद् to cut, क्लनीयर् aff.
क्लदि mfn. (-दिः-दिः-दि) Cutting, dividing, a cutter, &c. इ. क्लिद् to cut, Unadi affix इन् ।
क्लदित mfn. (-तः-ता-तं) Cut, divided. इ. क्लिद् to cut, affix क्त, or क्लेदी जातीऽस्य तारकादिलात् इत् ।
क्लदितव्य mfn. (-व्यः व्या-व्यं) To be cut or divided. इ. क्लिद् to cut, तव्य aff.
क्लद्य mfn. (-द्यः-द्या-द्यं) To be cut or divided. n. (-द्यः) Amputation, excision. इ. क्लिद् to cut, ष्यत् aff. क्लेत्तुं योग्यः कर्मणि योग्यार्थं ष्यत् ।
क्लमण्ड m. (-ण्डः) A fatherless son : see क्लमण्ड षष्ठीदरादिलात् षतः एत्सम् । माटपिटहीनेवाल्के ।
क्लमु m. (-मुः) A medicinal plant, (Conyza anthelmintica.) इ. क्लो वा क्ले । सीमराज्याम् ।
क्लदिक m. (-कः) A ratan, a cane. इ. क्लेद् cutting, ठञ् aff.
क्लो r. 4th cl. (क्लति) To cut, to mow, to reap, &c. दिवा० पर० सक० षनिट् ।
क्लोटिका f. (-का) Snapping the thumb and fore-finger together. इ. क्लुट् to touch, खल् aff.
क्लोटिन् m. (-टो) A fisherman. इ. क्लुट् to cut, षिन् affix, deriv. irr. क्लेवर्त्तं ।
क्लोण n. (-णं) Abandoning, leaving. इ. क्लृत् to cut, affix भावे ल्युट् । परित्यागे ।
क्लोण्ड m. (-ण्डः) A citron, a lime. इ. क्लृत् वा क्लृच्, रस्य लः । [सक० षनिट् ।
क्लो r. 1st cl. (क्लवते) To go, to move or approach : see क्लृत् । भा० षाळ०

ज

ज The third letter of the second class of consonants, corresponding to the letter J in jet.
ज mfn. (जः जा जं) 1. Speedy, swift. 2. Eaten. 3. Victorious, triumphant, conquering or a conqueror. (जः) 1. A name of Siva. 2. A name of VISHNU. 3. Birth, production. 4. A parent, a progenitor. 5. Poison. 6. Enjoyment. 7. Light, lustre. 8. Speed. 9. An imp, a goblin. इ. जन् to bear or to born, जि to conquer, or other roots, and ज aff.
जङ्गल m. (-टः) 1. The Malaya mountain. 2. A dog. n. (-टं) The egg-plant, (Solanum melongena.) जं जातं कृदति कृट-क ।
जञ्च r. 1st cl. (जञ्चति 3rd plu. जञ्चति) 1. To eat. 2. To laugh. (इ) जञ्चि (जञ्चते) 1. To give. 2. To go भवे सक० हासे षक० जञ्चादि खपादि पर० सेट् । दाने भा० इदित् षाळ० सक० सेट् ।
जञ्चन n. (-णं) Eating. इ. जञ्च to eat. affix भावे ल्युट् ।
जञ्चि f. (-चिः) Eating. इ. जञ्च to eat, कि aff.
जञ्चिवस् mfn. (-वान्-चुषी-वत्) Eating, who eats. इ. जञ्च to eat, वसु aff.
जञ्च m. (-ञ्चः) Consumption, decline : see the next.
जञ्चन् m. (-ञ्चान्) Consumption, phthisis. इ. यञ्च to worship, and मनिन् affix ; ज is substituted for the semi-vowel ; also यञ्चन्, and with a final vowel जञ्च ।
जगत्सृष्टम् m. (-सृष्टः) The sun. इ. जगत् the universe, and सृष्ट the eye.
जगत् mfn. (-गन्-गती-गत्) Moveable, loco-motive, transitory, nf. (-न्-ती) The world, the universe, m. (-तः) Air, wind. f. (-ती) 1. The earth. 2. people, mankind. 3. A sort of metre, a stanza of forty-eight syllables variously disposed so as to form thirty varieties. 4. A field of Jambu flowers. इ. गम् to go, Unadi affix षति, जग substituted for the root, and ङीष् fem. affix, or गम् as before, and श्रट् aff.
जगतीधर m. (-रः) A mountain. इ. जगती, and धर what holds.
जगतीपति m. (-तिः) A king, a prince. इ. जगती, and पति lord.
जगतीपाल m. (-पः) A king. इ. जगती, and पाल who protects.
जगतीरुह m. (-रुहः) A tree. इ. जगती, and रुह what grows.
जगत्कर्तृ m. (-र्ता) A name of BRAMHA. इ. जगत्, and कर्तृ a maker, the creator of the world.
जगत्कृतम् n. (-कृतं) The universe. इ. जगत्, and कृतम् whole.
जगत्क्षय m. (-यः) The destruction of the world. इ. जगत्, and क्षय loss.
जगत्त्रय n. (-यं) The three worlds, or heaven, earth, and hell. इ. जगत्, and त्रय three.
जगत्पति m. (-तिः) 1. A king. 2. A deity. इ. जगत्, and पति master.
जगत्प्राण m. (-णः) Air, wind. इ. जगत् the universe, and प्राण breath or being.
जगत्समय n. (-यं) The universe. इ. जगत्, and समय whole.
जगत्सर्वम् n. (-र्वं) The whole world. इ. जगत्, and सर्व whole.
जगत्साक्षिन् m. (-क्षि) The sun. इ. जगत् the universe, and साक्षिन् witness, spectator.
जगत्सृष्टृ m. (-ष्टृ) The creator of the world, BRAMHA. इ. जगत्, and सृष्टृ creator.
जगदन्त m. (-न्तः) The end of the world. इ. जगत्, and अन्त end.
जगदम्बा f. (-म्बा) A name of DURGA. इ. जगत्, and अम्बा mother.
जगदालम्बक mfn. (-कः-का-कं) Identical with the world. इ. जगत्, and आलम्बक same.
जगदालम्बन् m. (-म्बान्) The supreme spirit. इ. जगत्, and आलम्बन् the soul.
जगदाधार m. (-रः) 1. Air, wind. 2. A stay or supporter of the universe. इ. जगत् the world, and आधार support.
जगदीश m. (-शः) An epithet of VISHNU. इ. जगत् the universe, and ईश lord.
जगदेकपावन mfn. (-नः-नी-न) Purifying or sanctifying the world इ. जगत्, एक chief, and पावन purifying.